

۱۹۲۶-۱۹۲۷ ۴۶۷ ۵۰

تورک یوردی

تورک ادبیاقلری مرکزی هیئت طرفندره نشر اولنور.

جلد ۳

تشرین اول ۱۳۴۱

نومرو ۱۳

سیدت و دیدیما

برلین موزه لری مدیری موسیو [ویغاند] طرفندن [دیدیما] خرابه سنده یاسیلماقده اولان خفیریاتی تدقیق ایتمک و بوسیله ایله تکرار (میلهت) ی کورمک ایچون ازمیر وحوالیسی آثار عتیقه مفتشی عزیز بکله ازمیردن ایرکن حرکت ایدرک اوکله دن برآز سوکره سوکده کلدک . سوکده دن سیاحت مزه دوام ایده ییلمک ایچون اوکونی برواسطه نقلیه بولمق امکائی اولمادیغندن کیجه یی سوکده کچیرمک و ایرتسی کونی بلاط طریقله یولوزه دوام ایتمک قرار ویرمشدک . صاحبک همیله حقیقه تمیز اولان «ظفر» اوتلنده ایکی اوطه تدارک ایله برآز ییقانوب تمیزلند کدن سوکره شهری کزیمک اوزره سوقاغه چیققدق . اوتلک قارشوشنده کی جسم نه قالیتوس آتاجرلیله تزین ایدلمش کولکه لی وسرین میدانه کلدیکمزده یورغوناق آلمق اوزره بوراده برر قهوه ایچمک لزومنی حس ایتمشدک .

رشادیه استاسیونندن اعتباراً سوکده آریلان دمیرویولی یکریمی ایکی کیلومترو امتدادنده در . مندرسک صولنده واقع تکه کوی قارشوشنه مصادف ۹۳-۱۸۹۱ سنه لری طرفنده برلین موزه لری طرفندن متوفی دوکتور (هومان) معرفتیه یاسیلان خفیریات نتیجه سنده مهم آثار معماری کشف ایدیلان قدیم (مغنیسا) خرابه سی ده سوکده دن آلتی کیلومترو مسافه ده بولنان مورالی استاسیونی قرینده در . مغنیسا خفیریاتنده ظهور ایتش اولان اک مهم آثار معماریه مشهور معمار [هرموکهنهس] طرفندن قبل المیلاد اوچنچی عصرده انشا ایدلمش اولان [آرتهمیس] معبدیدر . [۰] میلهت و دیدیما یه کیده ییلمک ایچون اک کس دیرمه طریق ازمیر- سوکده طریقیدر .

[۰] شمندوفر خرابه ایچندن کچرک صاغده ۹۰۰ مترو ارتفاعنده بولنان کموش طاقنک اتکنی وصولده مندرسی تعقیب ایدرک یکریمی ایکنجی کیلومتروده سوکده واصل اولور .

سوکه هر نه قدر حرب عمومیده خساره اوغرامش ایسه ده بر تجارت مرکزی اولق موقعی دائما محفظه ایتمشدر . الیوم بوتون شهر داخلنده حالی بر فعالیت مشهوددر . هر طرفه یکیدن بر چوق مبانی پایلمقده ویا تعمیر ایدلمکده در . تمیز اجزاخانه لر ، دو قنور لر ، لوقنطه لر و بر چوق زنکین مغازه لر وارددر . جاده لری تمیزدر و کیجه لری الکتربقه تنویر اولمقده در . بعض کوزل مایسی ده وارددر . بویوک تجار و اصحاب املاک صیفیه لری جاده لری ترین ایتمکده در . بر دمیریولی ایله قوش آطه سنه ربط ایدیله جک اولور ایسه سوکه نک اهمیت آرته جقدر . مع مافیه سوکه ایله قوش آطه سی و سلچوق آره سنده ایشلمکده اولان اوتوموبیللر بوارتباطی تأمینه شمذیک کافی کلکده در . کونده درت بش دفعه ایکی جهتدن قارشولقلی اولق اوزره مفرد اشخاص طرفندن ایشلیمکده اولان اوتوموبیل سرویسی مملکت و جاده لره حیات ویره رک بر چوق یولجی و اشیا طاشیمقده در .

سوکه سطح بچردن $38 \frac{1}{4}$ مترو ارتفاعنده در . عادتاً ساحل روز کاری کبی سریع و سرین اسن کوبدوز روز کاری کونشک قیزغین صیجاققلنی تخفیف ایتمکده در . داخل شهرده شایان دقت اسکی مبانی یوقدر . یالکز ۱۲۲۷ سنه سنده و کتبه سندن [مغله سنجاغی متصرفکرده سی الیاس آغا] طرفندن یاپدیرلش اولدینی آکلاشیلان بیوک بر جامع وارددر . قبه لیدر . قیوسی و منبری منتشا اوغلرندن الیاس بک طرفندن بالاطده انشا ایدلش واسکی آثار معماریمزک اک کوزل نمونه لرندن اولان معبددن کتیر تیلیمش و بوجامعه قونیلیمشدر . بر اسم مشابهی «متصرفکرده الیاس آغایه شایان عفو اولمیان بوسر بستی پی ویرمیشدر . بوجامعدن بشقه شهرده نظر دقتی جالب مبانی یوقدر .

یولجیلغک ویردیکی اشتها ایله لوقنطه ده یمک بیوب اوتلزه چکیله جکمز اناده بلاطه بزی کتور ملک اوزره ایصارلدیفمز آرابه نک صاحبی کلوب حیوانک خستلغنی برهانه ایدرک آنجق ده ا یرتسی کونی بزی بلاطه کتوره بیله جکنی سوبلیدی . چاروناچار قبوله محبور اولدق . چونکه بشقه واسطه نقلیه یوق ایدی .

هنوز اویانان شهرک یواش یواش بوکسلن جیویلتسی ، اوتوموبیللرک بوغوق

فریاد لری بکا آتی بر فکر ویرمندی . اوتوموبیل ایله قوش اطہسی و سلچوقہ اوفق بر سیاحت یایمق ہر حالہ بتون بر کوتیزی سوکہدہ بوش یکیرمکہ مرجع ایدی . درحال قراریمزی ویردک و اوتلرک قارشوسندہ کی میداندہ مشتریلرینی بکلان اوتوموبیلہ آتلاق . اوتوموبیل ایله کزیمی سومز دگم . فقط پک سرعتہ کینمامسی شرطیلہ برکت ویرسون عزیز بکی دہ - اودہ ہم کی سکرلی اولہ جق کہ - فکریہ تمامیلہ اشتراک ایدر بولہرق شوقوریمزہ بورالہ ایلک دفعہ کلدیگمز ایچون اطرافی راحتجہ سیر ایدہ - بیلیمک ایچون دہا آزر سرعتہ کیتیمسی رجا ایتدک . رجامن درحال قبول ایدلدی ویولہ چیققدق . سوکہ ایله قوش اطہسی آره سندہ کی جادہ دوز و اوتوموبیل ایشلمسنہ صالح در . مسافہ اون یدی کیلو مترودر . بر ساعت بر چایر کدہ قطع ایدیلور . جادہ سوکہدن اعتباراً اوچیوز متروہ قدر یو کہ لیر بعدہ قوش اطہسنہ اینر . مناظرک لطافتی قلم ایله تعریف غیر قابلدر . یشیل طاغیر ، انجیر باغچہ لری ، باغیر ، زیتونلککڑھپ بری برینی تعقیب ایدہ رک بتون حوالی نک بر باغچہ دن عبارت ظنی ویرمکدہ در . ہرقاریش طوپراغی مزروعدر . بو لطیف لوحہ بی قویومائی بردکز ، افقدہ کوریلن آطہلر اتمام ایتکدہ در . آثار عتیقہ بیویوک بر میل و محبت کوسترن قوش اطہسی مقتدر قائم مقامی اکرم بکلہ قوش اطہسی وجواری آثار عتیقہ سنہ دائر برخیلی کوروشدکن وشہری دہ کزدکن صوکرہ یولزہ دوام ایتدک . قوش اطہسیلہ سلچوق آراسی یکرمی برکیلو مترو اولوب اوتوموبیل بو مسافہ بی برہیق ساعتہ قطع ایدر .

اوتوموبیل شمندوفری بکلمک ، پوستہ ویولجی آلمق اوزرہ استاسیونہ کیدہ جکندن بزده (تہ فز) خرابہ سی اوکندہ ایندک . بومعظم خرابہ دہدہ متعدد دفعہلر واولا ۱۸۷۰ سنہ سندہ انکلیمعمار (وود) ، یدی سنہ صکرہ ۱۸۹۴ سنہ سندن ۱۹۰۴ سنہ سنہ قدردہ ویانہ موزہ لری و ۱۹۰۴-۵۰ انکلترہ موزہ سی وتکرار ۱۲-۱۹۰۸ سنہ لربنہ قدر برلین موزہ لری طرفدن حفریات یاپیلہرق کرک مشہور [آرمیز مبدی] وکر کہ صورت عمومی دہ مهم نتیجہلر الہ ایدلمشدر . چیقاریلان آثارک قسم کلیسی استانبول موزہ سندہ در .

خرابه يى طولاشدقدن سوكره آيدىن اوغللرندى عيسى بك طرفدن سكر
بوز آلتى سەسەندە انشا ايدلمش اولان جامى زيارت ايتدك . جامع قلعه بك غرب
جهتندە و (ئەفەز) ك معظم مبانيسى سانكە كولكەدە براقى اوزدە تام بونلرك
قارشوسندە انشا ايدلمشدر . تورك صنعتك اك دلربا نمونەلرندى اولان بويى نظير بنا
آجينه جى برحاله كمشدر . ايلك زيارتمە ايكي قە موجود ايدى . شمعى بونلردى
اثر قلمامشدر . سەدن سەيە خراب اولمقەدەر . تزينات رصانت ترجيح
ايدلمش اولدىنى ايچون بو كوزلم اثرە عصرلەر مقاومت ايدەمامشدر . بوينايى
بىستون محو و خراب اولمقەدن قورتارمى ايچون ترصين صورتيلە تعميرينە عاجلا
توسل ايدلمشدر . يوقسە اسكى صنعتكارلر يىمىزك يادكار اولەرق براقىقلىرى ازلرك
امر محافظە سە برچارە عاجل بولونمە جى اولورايسە بوندىن اللى آلتىمىز سە سوكرە
مع الاسف المزدە مدنيتىمىزك هيچ بر نمونەسى واودورە ، صنعتك بو كسكلەك
شاهد بر اثر قالمىە جقدەر . استاسيون جوارندە بر كوشەيە آتيلمىش ايكي كوزل مزار
طاشنى محفوظ برمحله قوياق ازمير موزە سە نقللر يى ايلك مكتب معلملرندى كمال
بكە حوالە ايتدم . بو علم عاشقى معلم دها برچوق كتابە طويلاشمى اولدىغى و بونلرى
بالاخرە كوتندەرە جكنى وعد ايتمشدى .

سو كەدن صباحلين يدى بىچقەدە حركت ايتمشدك . آقشامك طقوزندە عودت
ايتدك . بو كوچك سياحتدن كچيلان يوللرك و متمادىا دكيش مناظر ك لطافتى قوش
آطە سىك سويىلى ساحلى (ئەفەز) خرابە سىك هيئى ، تورك اثرلرينك قدسيى
اونودىلماز بر خاطرە براقشدى .

صباحلين بيوك برياطيردى ايله ايركندن اوتلمىزك اوكنە كلن آرابە ايكمىزى دە
سفرە حاضر بروضعيتدە بولمشدى .

آرابە مىز ازمير ولايتندە كىرتلە كورديلان ايكي تىكرلىكلى ، يوكسك ويابلى
وانواع رنكە بوياشمى بر آرابە ايدى . بوسكوللر ، بونجقار برچوق جنغراقلر
ورنىكلى جوخە پارچەلرندى معمول قوشوملر ايله سوسلشمى اولان بار كير بوكلين
تزىناتى آلتندە عادتا ايكليورايدى . كولر بوزلى لقرديجى آرابە جىزە كلنجە برچوق

دفعہ لرزم کبی یولجیلری طاشیمش اوله جق که آرابه سنه برکلم یایمش وایکی ده
یصدق قویمشدی . یصدیق لر یولده بزه شفا بخش اولدی . بو آرابه لر راحت اولمقله
رابر بعضاً چکیلیردرد دکلدر . دوز منتظم شوسه اوزرنده مکمل و سریع برواسطه
نقله در . صارصهار . فقط غیرمنتظم و طاشاق یوللرده صارصینتیمی بر فلاکتدر .
بو آرابه لرده ایکی کیشی سر بستجه اوطوره یلور . آنجق بونلرک برقصوری دها
واردر . غایت یوکسک اولدقلرندن مشکلاتله چیقیلوب بینلدیکی ایچون بر کره
اوطوریلدیعی محل مقصوده قدر اینمکدن صرف نظر ایدلملیدر .

ایلروده بحث ایدیله جک اولان «میلہت اووہ سی» مستطیل شکلنده اولوب
عرضی اون ایکی الی اون درت و سو که دن بلاطه طولاً اون سکز و بلاطدن ساحله
طقوز کیلو مترودر . غرب و جنوب غربیسی آطه لر دکزی ایله کوش طاغی
وازمیر ولایتک جنوب غربی حدودینی تشکیل ایدن . بیک اوچیوز مترودن فضله
بر ارتقاعده بولان . صامسون ، قدیمده [مقاله] طاغلری ایله محدود اولوب قسم
شرقیسی قدیمده (لاتموس) اسمنی طاشیان و بیک درتیوز مترو ارتقاعنده اولان
بش پرمق طاغی ایله بافی کولی وقاشیقلی طاغی ایله تحدید ایدلمشدر . اووہ نک شمال ،
شمال شرقی تسمی غونجه لی یه قدر امتدار ایدن آیدین اووہ سنه مربوطدر .

سو که دن بلاط اون سکز کیلو مترودن زیاده اولوب بومسافه آرابه ایله درت
سایت بش ساعتده قطع ایدیلور . آرابه (پریه ن) خرابه سنک اوچ چایرک مسافه سنده
بولان کلبش قدر صامسون طاغلرینک اتکنی و مندرسک قوری مجراسنی تعقیب
ایدرک (پریه ن) ک اوکندن قارشو یقینی طوتارق بوواسع اووہ بی عرضاً قطع
و مندرسک بکچد محلنده توقف ایدر .

اووہ دوم دوزدر ، یکانه تپه جکی اسکیدن بر آطه اولان (لاده) تپه جکی در .
اووہ نک هراجهتی مزروعدر . غیر مزروع اقسامنه بیاض ، پنبه و قیرمزی چیچکار
ایله دونائش زقم آغاچلری خوش برمنظره ویرمکده در . شوراده بوراده سربیلیمش
یشیل آچاق کومه لری و بونلرک هر برینک آلتنده مبدول صولر آقان چشمه لر قیزغین
برچول کونشنک آلتنده بوغولمش ، بونالمش سیاحه سرینلک ویریر ، حرارتلرینی

تسکین ایدر . یوروکلرک بیاض چادیرلری ، وچایرلرده اوتلایان حیوانات
اوانک ساکت حالی جانلاندیرمقدردر . یوروکلرک اصل ثروتی تشکیل ایدمن
بو اوکزده اوتلایان حیوانات قدر بسیلی حیواناته نادراً تصادف ایدمن، وجودلری
طولون، توپلری یاریل یاریل پارلیوردی . قویون ورنکا رنک اویناق کیلر
آرمسند جتهلی دیو آسا بوغالر مغرورانه طولاشیوردی .

چادیرلر اوکنده بر لحظه توقف ایتدک . آرسلان اولسنه رمق قالمش جسم
برچوبان کوپکی حقیقه جالب نظر دقتدی . چادیرلر اوکنده چوجقلر اوینامقده
ایدیلر . بز چادیرک اوکنده برقادین چوراب اوربور ایدی . یاشی بللی اولمیان
بر اختیاردی . کیم بیلور قاج عصرلقدی . مسافر پرورانه برادا ایله اوزاتیلان
آیرانی کمال اشتها ایله ایچوب تشکر ایتدکن صوکره یولمزه دوام ایتدک .
سیفاره لری یقارق یولمزی قیصالتمق بهانه سیله قویولدیفمز مباحثه یه دوام ایدرک
بودفمه آثار عتیقه ایشلرینه حفریات محللرینه اودرجه دالمشقد که آرابه مزک کچید
محله کلدیکندن خبرمزل اولمامشدی .

عزیز بک تام معناسیله بر صنعتکاردر، بر علم آدمیدر. ازمیر موزه سنک وجود
بولسی عزیز بکله مدیری بولنان علی توفیق بکه مدیوندر . حفریات محللرینک
هر بر قسیمی ولایت داخلنده سرپلمش آثارک تفرعانه وارنجیه قدر مقداری
بونلردن هانکیلرینک محللرینده بر اقیامی لازم کله جکی وهانکیلرینک ازمیر موزه سنه
آلدرلمسی ایجاب ایتدیکی ذهنتده هپ تقریق و تنبیت ایدلمشدی .

مندرسک کچید محانده کی عمقی ایش قولاج ایش . جریان اولدقجه سریمدر .
نهری بومو وقعه همان هن الی مترو عرضده بولوب افقارده سیدلر آرمسند
مهم بر صورتده کوزوکن منبعنه قدر بوکیشلماکی محفظه ایتدیکی مخدین اولنور .
نهرک بو نقطه سنده کوپری وظیفه سنی ایفا ایدن بر صالدر ، ایکی ساحله زنجیر ایله
صربوط بولنان صال مثک شکلنده اولوب کنیشدر وزنجیره باغلی اولدیفی ایچون
اییلری جویلدیکی زمان آقینتیک جریانی بر قاج دقیقه ایچنده قارش یقیه سوق
ایدر . بو محلدن بلاط قریه سنه کیدن طوزلی یول (میله ت) خرابه سنک یاندن

و (آنی تیار) ك آلتدن كچر . كویه مسافه بر چاریكدن زیاده سورمز . بلاط
مدرسك صولنده در . بر قاتدن عبارت اولان خانه لك بر قسیمی كار كیر و چوغی
اختاب و یا قامیشلردن یاییلمشدر . اولر باغچه لی اولدینی ایچون ناحیه نك اشغال
ایتدیكى ساحه اولدقجه واسعدر . مسجدی و مسجدك یاننده برده مکتبی واردر .
مسجیدیكدر . یالکز صوك جماعت محلی طرز معماریسی اعتباریله بلكه دها
اسکیدر .

بلاطه كیرر ایكن نظر دقتی اك اولا لیلكر جلب ایدر . بو درجه چوق
لیلكلی بر یری هنوز كورمامشدم . بونلك ثقاتی آلتنده داملر عادتاً چو كیور .
وطا قیردیلرندن كیمه كیمه نك لقردیسی اكلامز اولیور .

بورادن اعتباراً یولمزه آراهه ایله دوامه امكان اولمیدیغندن خرابه نك بكجیسی
وعینی زمانده میلەتك جانلی بر رهبری اولان حسن چاووشك اوغلنی بار كیر
تداركنه كوندوره رك سد اوزرندە بولان قهوه نك یاننده کی چینارك دینه چوكدك .
قهوه جینك اكرام ایتدیكى لذید و سرین قاپوز بسیط یمكمز بهشقه بر چاشنی
ویور ایدی .

بار كیر بولوتجیه قدر بزدە و قتمزی خرابه نك زیارتنه حصر ایتدك . ذاتاً كرك
بوراده كرك آق كوبده ازمیر موزمسنه كوندریله جك تفریق ایدلمش بر چوق اثر لر
ولر ایدیكه بونلری تكرار تدقیق و تفریق ایتك ایجاب ایدیور ایدی .

« میلەت خرابەسی »

اسکیدن معظم مبانیسی و مدبق ایله شهرت آماش اولان (میلەت) اسکی
دورلك ك معرف واك مترقی بر بلده سی ایدی .
مؤرجلرك قولنجه نفوسی ایکی یوز بیکی متجاوز اولوب اوزمانه كوره بودرجه كثیر
بر نفوسه مالك همان هیچ بر شهر یوق کی ایدی .

عظیم مبانسی ، کشف وزنکین ، ورفاه حاله غرق اولمش اهالیسی ، واسع تجارتی و برچوق مستملکاتی ایله مشهر بوشهرک اوزرندن مختلف زمانلرده بک چوق تاریخی وقعه لر کچمشدر .

فنیکه الفباسی بوراده اکال ایدلمشدر . ایلك مسکوکات بوراده باصیلمشدر . اوزان و مقیاسات اصولی بوراده جاری ، علوم طبعیه بوراده اوکره نیلیر ایدی . (میلهت) برچوق مشاهیرکده محل ولادتیدر . (تالهس) (اناقسیانده راناقسیه نهس) کبی فیلسوفلر (هقاته نوس) کبی مؤرخ ، شاعر (نیموته نوس) مهندس (هیو- داموس) مشهور بریکله سک محبسی (اسپاسیا) میله تلیدرلر . (دیدیم) معبدینک معماری (دافیس) ایله آیا صوفیه نک معمارلرندن (ایزیدور) میلهتده دوغمشلردر . شهر ، استانبولک سرای بروننه مشابه بریاریم آطه اوزرنده ومندرسک منصبده انشا ایدلمشدی . اوزمانلرده میلهت اووواسی واسع بردکز ، بافی کولی ایسه بودکزک برکورفری ایدی . طالعهلر میلهتک سورلرینی وقارشى جهته (بریهن) کاتکلرینی اوخشایوردی . شهرک اطرافیده چاملق ایدی . قبل المیلاد یدنجی عصرده حاکی بولنان (تراسیبولوس) زماننده میلهت فوق العاده کسب معموریت ایتمش و اودورک برونديکی اولمشدی . آچیق دکزلر کیلرینه بحری تجارتی تأمین قیلمش ، برآده مندرس بونجه ایجرو (فریثیا) یه قدر تجارت یولی کندیسنه آچیق بولنیورایدی . سیاست و تجارت شهرک موقعی غایت اینی انتخاب اولنمشدی . اوچ طرفدن دکزله محاط اولدینی کبی جبهه یه مصادف (لاده) اطهسی ده محافظ و قره قوللق وظیفه سنی کوریوردی .

(میلهت) بر چوق وقایعه صحنه اولمشدر . (تراسیبولوس) ک وفاتندن سوکره داخل قانلی قاریشیقلیقلر ثروت و قدرته خلل و تجارتنه طور غونلق کتیرمشدی . (کیخسرو) ایله عقد ایدیلن اتفاق مقدراتی ایرانه باغلامشدی . قبل المیلاد بشیوز سنه سنده (اریستاغوردهس) زماننده «ایونیک اتفاق» ایرانیلردن آریله رق طویلادقلری کیلر ایله (لاده) اطهسی اوکنده ۴۹۴ سنه سنده ایرانیلر ایله چارپیشمشلر و دونماسی داغیلهرق میلهت ایرانیلرک اله کچمش و تخریب ایدلمشدی .

۴۷۹ دە استقلاله قاووشه بیلور ایسه ده ۴۴۰ سنه سنده آتینه ایله یامش اولدی
اشلاف نتیجه سنده میلہت بودفعه ده آتہ نک تحت حمایه سنه کچمشدی . ۴۱۲ دە
اسپارته نک معاونتیه ایکنجی (لاده) محاربه بحریه سنده فقط آز بر زمان ایچون
سربستیسی الہ ایدہ بیلور . و ۴۰۱ دە تکرار ایرایلرک تحت اشغاله کچمش
بولونیوردی . اسکندر کیرک زمانه قدر بردها اسکی قدرت و ثروته نائل
اوله مدینی کبی مهم مبانی ده و بوده کتیرمه مشدر . (قلاباق) تپه سی اتکنده
واقع اسکی میلہتی ترک ایله اهالی دها شماله کچرک یارم اطمینی انتخابه یکی شهری
بوراده بنا ایتمشدی . ۳۳۴ سنه سنده اسکندر کیر طرفدن فتح اولنش ، فقط
حرقی ینہ اعاده قیلنمشدی . وفاتنده سلفقوسلرک ، خصوصیلہ (لاودیسه)
و (ستراتیونیه) شهرلرک بانیسی اولان (آنتیوخوس تهوس) میلہتیلرہ لطفکار
بولنسی حبیبیلہ ینہ مهم بر موقع طومغه واسکی معموریت و ثروته قاووشمغه
باشلامشدی . قبل المیلاد ایکنجی عصرک اوائلده رومانک تحت اداره سنه وحمایه
سنه کچنجه قدر موقی تدریجاً یوکسه لهرک ، روما اداره سنده تمامیلہ اسکی موقع
ورفاہ و سعادتتی الہ ایتمه حتی رومالیرک معاونتیه (دیدیما) معبد و اراضیسی ده
تحت حمایه سنہ آله رق ، بوصورتله حدودینک توسیعنه موفق اوله بیلنمشدی . اک
معظم آثار معماریسی میلہت ، روما دورنده وجوده کتیرمشدر .

بیزانس دورنده میلہت آرتق سونمکه باشلایه رق ایکنجی (آندرونیقوس) ک
زمان سلطنتنده سلجوقیلرک الہ کچیور . و تاریخی موقع و اهمیتنی غائب ایدیور . بو حادته
بالکیز تاریخی وقایعک تأثیریلہ وقوع بولیور ، دها قطعی و مؤثر صورتده طبیعتک
غیرقابل مقاومت حصوله کتیردیکی برتحول تأثیریلہ نام و شانی سونیور . مندرسک
سریع جریانه لری بلافاصلہ سوروکلیوب دوکدیکی چامور و قوم کتله لری لیمانی
قابایور ، دکنزی بر اووه حائنه کتیریور . بوصورتله وقتیه زنفکین وایشلک بر

« تکسیه » کوچوک آسیاده مایه تن بحث ایدر ایسه ده حال حاضر ایچون اسکیمش
بر اثر در . بو خصوصده ، تاریخی و آثرعقیقه سی و صفریاتی حلقده (موسیو وبقاند) ک
نشر ابتدکی راپورر قارئک دها زیاده معلومات ایدیغمه سنه یاردم ایدر .

تجارت لیمانی ولان میله تک بحرآ احتلاطی کسلیور ، و تجارت بحریه سنه قطعی بر ضربه ووریلور . - عینی حادثه ، عینی تهلمکه بروقتلر از میر ایچون ده باش کوستر مشدی - اکر وقتنده کدوس بحراسی استقامتی تبدیل ایدلماتس اولسه ایدی از میرکده بحرآ احتلاطی کسلیمش بولنه جقدی .

هرنه قدر میله ت ایچون آرتق کوزل کوزلر کچمش ایسه ده قارشوسنده ، واقع بلاط قریه سنده منتشا اوغوللری زماننده کی معموریتی کندیس ایچون بلکه برتلی اولمشدر . اوزمانلر کوزل آثار معماری ایله سوسلنمش و تجارتی ایله اهمیت کسب ایتمش اولان بلاط صوک درجه معمور ایدی . اوزرلریدن عصرلر کچمش بوعلی مبانى شمى برانقراض حالنده در ، متخصصلر بونلری تدقیق ، و بونلر اوزرنده تبعاعده بولمقله لذت آلیورلر . کچجی برسیاح ایسه بو اثرلره متحیرانه باقمقله اکتفا ایدرک کچور . اسکی معظم میله ت شمى برانقراضدن عبارت ، بلاط ایسه اوفاجق بر قریه در . هیچ دکلسه تورک صنعتک وجوده کتیرمش اولدینی بو اثرلر خراب اولماش اولسه ایدی .

میله تک مختصرآ نقل ایدیلان وقوعات تاریخیه سی خرابه نی کزر ایکن ذهنده جانلانشدی . وقتک دارلنی بوتاریخی وقایع اوزرنده دهها زیاده توقفه امکان براقدیندن شمى ده خرابه تک هیئت عمومیه سندن براز بحث ایدلم . برلین موزه لری مدیری (شونه) و صوکره لری موسیو (ویغاند) طرفندن ۱۸۹۶ سنه سندن بری مختلف تاریخلرده یاسلیمش اولان حفریات نتیجه سی میله تک تاریخی طوبوغرافیای همان تثبیت و معماری اثرلری تدقیق ایدلمش ، حفریات محکمک احتوا ایتدیکی آثار و محکوکامک تکمیل رسایلرله برابر مفصل رساله لر نشر ایدلمشدر .

معماری اثرلرک مقداری نسبة آزا و ناتمام برحاله اوله رق طوبراقلر آلتندن چیقارتیلمش ایسه ده اک قدیم (آرقاشیق) دورندن اعتبار پزانس دورینه قدر اولان زمانی احتوا ایتسی ، و هر رینک برر نمونه سی الیه ایدلمش اولسی اعتباریله (میله ت) خرابه سی مهم بر موقع طوتمقدمه در .

شہرک اشغال ایتیش اولدینی ساحہ غایت واسع اولدیغندن حفريات هتوز هر جهتده تماميله بیتماش ، دها قازيله حق محللر ، کشف و اخراج ایديله جک اثرلر موجوددر .

(میلہات) (قاریا) اراضیسندہ واقعدر . ایلک شهر (تیاٹرو لیمانی) کنارندہ کریدیلر طرفندن تأسیس ایدلمشدی . کریدده (میلہات) ناميله برشهر دها واردی .

چیقاریلان بعض آثارک طاش دورینه عائد اثرلر اولدینی آکلاشیلدیغندن میلہاتک او دورلرده قبل المیلاد بانکہ اون ایکنجی عصرده انشا ایدلمش اولمسی قریبالاحتمالدر . اک اسکی شهر (قلاباق) تپہسی اتکنده ، بوتپہ ایسہ اوزمانلر شہرک آقروپولی بولونویوردی . بر مدت صوکرہ آق کویہ کیدن یولک ضربہ مصادف (قیلیق) تپہ اتکنده برشهر دها تأسیس ایدلمشدی . دها صوکرہ لری بو ایکی شهر برلشدیریلوب اراضیسی تیاٹرو لیمانہ قدر توسیع ایدلمش وبولیمانک ساحلندہ یکیدن برشهر دها وجودہ کتیرلمش ایدی . بوصورتله قبل المیلاد یدنجی عصرده شهر قلاباق تپہدن اعتباراً ساحلی یازم کیلو مترو امتدادندہ تعقیب ایدرک تیاٹرو لیمانہ قدر واسع برارضی اشغال ایتیش اولیور . اہالیسی بوعصردن اقدم زراعتلہ مشغول ایکن (تراسیونوس) دورنداً اعتباراً مستثنا موقعی ، لیمانلری وکیلری سایہ سندہ اوزمانک اک زنکین وفعال تاجرلری اولمشلردی .

(دیدیما) یہ منہی « مقدس یول » « ارسلانی » لیمانندن اعتباراً جنوب استقامتی تعقیب ایدیور ایسی . برجادہ رومالیلر زمانندہ (دیدیما) معبدینک زیارتہ کیدہ جک خاجیلر ایچون یاپیلمش بر یول اولوب بوکا بناء « مقدس جادہ » نامی ویرلمش ، دیدیما معبدی وارضیسی کبی بوجادہ دە میلہاتک تحت حمایہ سندہ بولنیوردی . بو جادہ $7\frac{1}{4}$ مترو عرضندہ اولوب شہری همان اورتہ سندن وشہرک دیگر سوقاقلری ایسہ بوجادہ بی اسطوانی صورتده قطع ایدرلر .

بوجادہ لرک زمینی عصر حاضرده کی (قالیزاسیون) درجہ سندہ بر (قالیزاسیون) اصولی ارثہ ایدیور ایدی . آنا لغمی جادہ ک ایکی مترو آلتندہ بر بچق مترو عرضندہ

والتمش بش سانتيمترو ارتفاعنده و خانه لرك لغملرى ايسه بو آنالغمه مربوط بولنيوردى . شهرك شطرنج تحتى سى كې چيزلش جاده لرى يونان دورينه طانددر . شرق و غرب محلاتك سوقاقلرى يكرمى طقوز ، شمال و شمال جنوبى ، اقسامك كى بر لرلندن اللى بش مترولق مسافه لرده بولونويوردى . حفريات نتيجه يسنده « مقدس جاده » نك ايمپراطور (ترايان) زماننده تعمير ايدلش اولديغى آكلاشمشدر . « ارسلانلى » ليمانك بويوك بر مدخلندن بوجاده يه كلنيور ايدى . مدخل بك مصنع ايدى . حفرياتده بومدخلك زمينده ديكر اسكى برمدخلك تمللرى بولممشدر . مدخل ايمپراطور (ترايان) دورنده ياپيلممشدر . بونك صاغ و صولنده بش الى اون مترو عرضنده جسيم سورلر بولنويور . وبورلر شمال غربى استقا . مئنده ساحلى تعقيب ايدرك قلاباق تپه نك اتكندن تكميل شهرى احاطه ايدنيورلردى . بوسورلرده (ترايان) زماننده تعمير ايدلمشدى .

بعدالميلاد آلتنجى عصر ك نهايته دوغرى بواسكى سورلرك انقاضندن پيرانسليلر يكيدين بر قلعه ديوارلرى ياپه رق شهرى قوشاتمشلردى . بوديوارك بر قولى « ارسلانلى » ديكر قولى تياترو ليمانه دايانيوردى . حفريات اناسنده بوسورلرك آلتندن بر خيلى اثرلر چيقاريلمشدر . قلاباق تپه ايله قلعه ديوارلرى آره سنده ، وتخمينا سكر يوز مترو عمقنده بولنان اراضى شهرك (نكروبول) ي ايدى . اسكى ميله ت ايلك دورلرده بوراده مؤسس ايدى . ٦٣ مترو ارتفاعنده كى قلاباق تپه شهرك آقروبولى ايدى . بالاخره تياترو ليمانى ايله ارسلانلى ليمانده حفريات اناسنده بر چوق (آرقائيق) اثرلره تصادف ايدلديكى جهته شهرك قلاباق تپه دن اعتباراً بوساحه يه قدر تدريجاً توسيع ايدلش اولديغنه شهبه راقيور . مع مافيه اك پارلاق دورنده ميله ت ك اشغال ايتمش اولديغى ساحه نك وسعتى هنوز قطعيتله تبين ايتمامشدر .

قبلالميلاد ٤٩٤ سنه سنده ينى ميله ت ك ايراني لرك اله دوشديكى وتخریب ايدلديكى دورده اهالى قلاباق تپه جوارينى ترك ايدرك ، ايكي طرفى « ارسلانلى » وتياترو ليمانى واوكى ايسه دكزله تمديد ايدلش يارم آطيه چكيلوب بوراده يكي

بر شهر انشا ایتشلردر . قلاباق تپہ جوارنده اوج درت مترو عرضندہ کشف
ایدیلن بر سور انقاضی آلتندہ بر خیلی آثار زجاجیہ چیقاریلشد کہ بو اثرلرک یدنجی
عصرہ عائد اولدیغنی کوسترمکده در .

یونان قدیم دورندن قالمہ بر تیاتر وانقاضی اوزرینہ اوچنجی وایکنجی عصر
میلادیدہ یاپیلمش اولان (آمفی تیاترو) یارم آطہنک شمال غربی جہتندہ کی تپہنک
اتکنندہ در . تپہنک شرقندہ (آرسلانلی) لیمانی وصولندہ ، تیاترو لیمانی بولونیور
ایدی . سولر تیاترونک محزن قاتنک دیوارلرینی اوقشایور ، و بورادنہ واسع
بر مردیونلہ تیاترویہ داخل اولکہ بیلور ایدی .

تیاترونک جہہ سی ۱۴۰ مترو ، ونہائی غالہرینک چتردیکی نصف دائرہنک
طولی یارم کیلو مترو دن فضلہ در . وقتیلہ غایت محتمل بر طرزندہ یاپیلمش اولمسی
محتمل دہلیزلر ، غالہریلر ، و مردیونلر هنوز باقیدر . سیرجیلرہ مخصوص غالہریلر
اوج قسمہ تفریق ایدلمش اولوب ہر بر قسمی اون سکز مرمر صیرہ دن عبارتدر .
صیرہ لر و مرمرلر الا آن موجوددر . حکمدارہ مخصوص ستونلی لوحہ برنجی
صیرہ غالہرینک اورتہ سندہ بولمقدہ در . نظر دقتی جالب بر جہتی دہا وارد کہ
بنانک رومادہ کی (مارسہلوس) تیاتروسی کبی اطرافندہ بشقہ ہیچ بر ابنہ
اولیوب منفرد بولمسیدر .

بوجسیم بنا رومالیرک (قولیہ) دن سو کرہ وجودہ کتیرمش اولدقلری
اک معظم والک کوزل اثرلرددر . یکرمی بش بیکدن زیادہ سیرجی استیعابنہ مساعد
بولونیوردی .

صحنہ سی اوتوز درت مترو طولندہ اولوب ، رنکارنک مرمر لوحہ لر ایلہ
موزایبق طرزندہ سوسلنمش دوشہمہ لرینی محکم مربع ستونلر طاشیور ایدی .
صحنہنک یان ، و آرقہ دیوارلرینک یالکیز بر قسمی ایلہ اور کسترا محلتک بعض
اقسامی موجوددر . بودیوارلرک بعض رنکلی مرمر لوحہ لری وقتیلہ صحنہنک نہ
قدر مزین و نا درجہ مصنع بر صورتندہ یاپیلمش اولدیغنی کوسترمکده در . تیاترونک
شرقندہ بر آبدہ انقاضی وہ آرسلانلی ، کورفرینہ ناظر شہرک حماملری کشف ایدلمشدر .

بولجیماک اطرافنده لیمانه مائل اون ویا اون سکز مترو عرضنده برریختیم بولمقده ایدی . لیمانک کنارنده یوز آلتیش مترو طولنده برپازار محلی ، و بونک قارشوسنده شهرک اک مقدس معبدلرندن اولان (آپوللو) معبدی بولنور .

بومعبدک مدور طرزنده یاپیلماش ۶۰-۵۰ مترو تربیعنده ستونلر ایله تربین ایدلماش بر اولینک اورتیه سنده بولنیوردی . لیماندن اون آلتی ستون ایله یاپیلماش جسیم برمدخلدن کیریلهرک (۳۰) مترو عرضنده محشم بنالرلر مزین برجاده یه کلیر . و بوجاده « شمال بازار محلی » نه منجر بولنیوردی . بوايکنجی بازار محلی ۴۳ × ۹۰ مترو تربیعنده عظیم ربنا اولوب اولیسنک دوت جبهه سنی ایکیشر قاتلی منازه لر اشغال ایدیوردی . بویونان و روما طرز معماریه سی نقطه نظرندن مهم بربنادر . جاده نك شرقنده (ویرژیلیو قایتو) نامنده بر رومالینک بعدالمیلاد ایککنجی سنه سنده یاپدیرتمش اولدینی ۱۴ مترو طولنده کی وصیره ستونلر ایله سوسلتماش برکزینقی محلی کلیر .

ارکک طلبه یه مخصوص (ژیمناز) بومحکک آرقه جهتنده بولنیوردی . (ژیمناز) ک تاریخ انشاسی بعدالمیلاد ۱۵۰ نجی سنه یه مصادفدر . بویوک بر اولیسی اولوب اوچ جبهه سی « دوریک » طرزنده و دردنجی جبهه ایسه « ایونیک » طرزنده یاپیلماش ستونلرله تربین ایدلماشیدی . بو قسمنده بویوک بر سالون و دوت اوطه یی احتوا ایدن برداثره بولمقده ایدی .

حاملرک تاریخ انشاسی بعدالمیلاد ۴۱-۵۴ سنه لرنده در . ایمپراطور (قلاودیوس) زماننده یاپیلماشدر . صفوق و صیجاق سولری احتوا ایدن جسیم حوضلی سالونلری ، آیری آیری بانیو محللری و صویونمغه مخصوص قاره لری واردی . بنا دیوارلرینک بعض محللرنده دنکلی نقشلر الان کورولمکده در . بویوک جاده تعقیب ایدلکده بر میدان کلیر . میدانک سولنده (نیمفه ئوم) و صاغنده اعیان بلده نك اجتماع محلی اولان (بوله یته ریوم) بولنور ایدی .

(نیمفه ئوم) ایمپراطور (تیتوس) زماننده یاپیلماشدر . یکریمی یدی حجره لی بوهر حجره سی براله هیکلی ایله سوسلتماش نصف بر دائره نك اوکنده یکریمی مترو

عرضندە بویوک برحوض بولنیور . حوض ، و حماملر ، صولرینی شهرک جنوبندن کلن سو یوللری واسطەسیلە آلیر ایدی .

(بولەیتەریوم) ۱۶۴-۱۷۵ سنەلرنده (تیمارخوس و هراقلیدوس) ایکی میللی طرفندن سلفقوسلردن دردنجی (ائتیەخوس اپی فان) نامە برتیا ترو بناسی طرزنده یایدیرلش بر ائردر . بنانک نہایتندە کی دائرەنک اولجە « خزینە » اولسی پک محتملدر . اولسندە $7 \times 9\frac{1}{4}$ مترو تربیعندە تمللر بونک بر معبد اولسی ظننی دە ویرمکدەدر . (اوکوست) ک اوقاق بر معبدی دە (بولەیتەریوم) ابلە « شمال پازاری » آراسندە بولنیوردی . ینە بویوک جادە اوزرندە ایمپراطور (آدرین) دورینە عائد بر (پالەسترا) محلی و بازار محلی ایلە (ستادیوم) آراسندە بعدالمیلاد ایکنجی عصرده وایکی ایمپراطور پچە فوستینادن هانکیسنە عائد بولندیفی تبین ایتماش اولان جسیم حماملر کلیر . بومعظم بنانک نہ احتشام وزینت ، ونە بویوک بر صنعتلە وجودە کتیرلش اولدیغنی حال حاضرده بیلە کورمک و کشف ایتمک ممکندر . سکسان بر مترو طولندە کی صیجاق وصفوق صولری استیعاب ایدن حوضلی جسیم ایکی سالون ، خصوصی بانو محللری ، صویونوب کینمکە مخصوص قمارلری وصفوقلقلر ، تلذیذ دماغ ایچون برقونفرانس سالونی ، حاصلی روما دورندە بر حمام بناسنک استلزام ایتدیکی تفرعاتی وزینتی حاوی بو محتشم اثرشایان دقت و تدقیقدر . صفوق صویە منحصر سالونک جہہسندە ، مانی مرمردن حال طبیعی نک ایکی مثلی جسامتندە ، وصول قولیلە طیانەرق اوزانمش بروضعیتندە (مە آندرالهی) الان موجوددر . بونفیس ائرك از میرە نقلی دوشونیلمش ایسەدە جسامت وثقاتی حسیلە نقلندە بویوک مشکلاتە معروض قالەجفی آکلاشلدیغندن نقلندن صرف نظر اولنمشدر .

(بولەیتەریون) دن اوچ کوزلی بویوک بر مدخلدن کچیلەرك « جنوب بازار محلنە » کیدیلور . بو محل 196×164 مترو تربیعندە اولوب یونان قدیم دورینک وجودە کتیرمش اولدیغنی بازار محللرینک اک بیوکیدر .

بو بازار محلنک جنوبندە عمومی آبدستخانلر و بونک غربنە مصادف قسمنده بویوک ذخیرە انبارلری ایلە (سەراپە ثوم) بناسنک تمللری واردر . قوستینا حماملرینک

اتصالده ۷۴ × ۲۳۰ مترو تربیعنده (ستادیوم) بناسی بولئیورایدی . بنایه کیریلجک مدخل همان ۴۴ مترو بر کنیشلکده ایدی (ستادیوم) ک غربنده بر (ژیمناز) وبونکده اتصالده (آتانه) الههسی ایچون یاپیلیمش بر معبد واردی . معبدک اولیسنده بر غمه قرالی (نهیمه) ک بر آبدیسی و آبدی اوکنده بر ورتدن معمول جسم بر هیکل بولئیوردی .

(میله ت) ایله (دیدیمایی) بر برینه ربط ایدن « مقدس جاده » شهرک مدخلندن اعتباراً قلاباق تپه سنک اتکنی دولاشه رق جنوب استقامتنی تعقیب ایدوب ایکوز مترو ارتقاغنده بولان آق کویک اتکندن کچر و شرق جنوبی استقامتنی آلیردی . شیمدیکی یولی ایسه آق کویدن صکره کلن وادی نی کچرک ساحله اینر و ساحل بونجه کیده رک شرق شمالی استقامتنده (دیدیمایه) منتهی در . بوجله قدیم جاده ایله شمدیکی یول آراسنده درت کیلومترولق بر مسافه واردی . ، اسکی یول (دیدیمانک) جنوبندن (پانورمورس) لیمانه اینر و بر قولی ده معبد کایرایدی . اسکی یولک بعض اقسامنده مشاهده ایدیلن تملارندن بونک ۷ مترو عرضنده اوله رق یاپیش اولدینی آکلاشلمشدر .

بلاطده بیزانس دوری آثارنی آذر . بونلر تیاترو بناسنک فوقنده کی قلعه ، « شمال پازاری » نک غربنده واقع یدنجی عصرده یاپیلیمش (سن میشل) کلیسای خرابه سی و (نیمفه نوم) متصل دیکر بر کلیسا انقاضدن عبارتدر . بو کلیسانک آیا صوفیه دن اول یاپیلیمش اولسی تخمین ایدلمکده در .

منتشا اوغللری زمانندن قالمه و تاریخ معماریمز نقطه نظرندن مهم اولان اثرلر شونلردر :

بعض دیوار اقسامی ایله کرلری موجود مستطیل الشکل کاروانسرای بناسی نک خراب بر حالدی بولندیغندن معماری تزیناتندن هیچ بر اثر قالمه مشدر . کتاهده بو قدر .

رومالیلر دورینه طاند حمامک قرینده کوزل بر حمام بناسی واردی . بنا اولدجه انی محافظه ایدلمشدر . حتی ایکی قبه سی قالمشدر . بنا مربع شکلنده اولوب

کوچوک فقط کوزل بر مدخلدن کیریلیر . مدخلک صاغ و صولنده ایچ ایچه ایکی اوفق اوطه واردر . مدخلک قارشوسنده کی طرفده ینه ایچ ایچه ایکی بیوک صوفه کلیر . اوطه و صوفه لرده بو بنانک حمام اوله رق یاییلمش اولدیغنه دائر هیچ بر اثر موجود دکلدیر . یالکز مدخلک یانه مصادف صاغ و صول طرفده کی درت کوچوک اوطه نك ییقامغه مخصوص اوطه اولدقلری ملحوظدر . موجود قبه کوزل کرلر اوزرینه موضوع اولوب کوشه جهتلری نفیس (استالاقیت) لرایله تزین ایدلمشدر . قبه یی طاشیان کرلرک قورنیشلری دخی ظریف نقشلرایله تزین ایدلمشدر . کوچوک اوطه لرك ایکی سنده یدنجی عصرک اواخرندن طقوزنجی عصرک اوائله قدر بتون بر دوری احاطه ایدن مختلف تاریخ واسملرایله محکوک خطوط و نقوش اعتباریله پک کوزل اسلام مزار طاشلری طویلاشمشدر . بونلر ازمیر موزه سینه نقل ایتدیریله جکدر .

بلاطک اک قیمتدار واک کوزل اثری و تورک معماری اثرلرینک اک کوزل بر نموسی اولان ۸۰۴ تاریخنده منتشا اوغللرندن الیاس پک طرفندن انشا ایتدیرلمش جامعدر .

واسع بر اولی ایچنده مربع شکلنده بر بنادر . جامعک جبهه سینه بر کتبخانه بناسی و مدرسه مصادفدر . بو بنانک دیوارلری و قبه لری موجود ایسه ده صورت عمومی ده خرابدر . اولینک اورتیه سنده کی شادیرواندن یالکز اوفق بر فسیقه طاشی ایله مدس شکلنده و کوزل نقشلره محکوک قاعده سی قالمشدر . شادیروانک ستونلرندن ایکی اوچ عددی موجوددر .

جامعک جبهه سی بیاض مرمردندر . مدخلک طرفینده بیاض مرمردن مصنوع باشلیله یشیل سما کی دن معمول ایکی کوزل ستون واردر .

رنکلی مرمر لوحه لرایله موزائیک طرزنده سوسلنمش جبهه نك پک ظریف نیجره لریله و استالاقیتلره ایشلمش فوق العاده مصنع مرمردن مدخلی و یشیل سما کی ستونلریله اودرجه کوزل بر منظره سی واردر که انسان باقتمله طویه میور . جامع مصنع قیوسیه نبرینی یوقاریده سویلندیکی وجهه الیاس پکک اسم داشی اولان (متصرفکرده) طرفندن سوکه ده کی جامعنه سور و کتله رک بو نفیس معبدی ایکی نفیس اثرندن محروم بر اقمشدر .

جامعك مرمىر سحرانى برشاھ ائردى. داخل بىناك دىوارلىرى ايكى مەترى برادقاعە قەدر
 مرمىر لۇجەلر ايله سوسلەنمىش ، وجامعك دوشە مەسى ايسە قىزمى مەرىع طوغلەرلەر
 دوشەنمىشدر . شىمىدى جامعك ايچى قوشلەرە مسكن اولمىشدر . بىرەرچە تەخىرىياتىن
 مصون قالمىسى ايچون بروفسور (ويغاند) نىچىرەلەرە تل قفس قويدىرمىش ومدخلك
 ايكى طرفقەدە بولغان مائىل انھدام كوزل ستونلرى دىمىر چىنبرلەرلەرە ترصىن ايتىدىرمىشدر.
 ولوگە كىندى ملتنە عاىد اولمىشەدە ، برائر صنعت قارشوشىندە حس حرمتلە متحس
 بر علم آدمى اولدىغىنى بوققىد واهتمامىلە اثبات ايتىمىشدر . قابل اولە ايدى احتمال
 بوقىمىتدار بىنانى تعمىر ايتىدىرمىكەندە چكىنىمە جگدى . بوسطرلرىمى موسبو
 (ويغاند) ك مدح وئناسنى اعلايە چىقارمىق فەكرىلەرە دكل بوخصوصەدە كى اھالىمىز
 ايله مقايىسە ايتىمىكدر .

روما ورومانك دىھا اولكى دورلرىنك محسولى اولان آئاراك كوستردىكلىرى احتشام
 وعظمت انسانلردە حىرت و تقدىرى جلب ايتىمەسى قابل دىكلدر . تارىخك بولدىلر
 فقط اولامىش ائىرلرىنك تماشاسى بر حس حىرت اوياندىرمىكەندە . بو آئاراك اوياندىردىغى
 حس تقدىرە بدل - بلاطدە اولدىغى كى - كىندى مالىمىز كىندى ائىر صنعتىر قارشوشىندە
 قىلدىمىز ، برسونىچ برانشراح ايله دولمىكەندە . چونكە كوزلرىمىزى اوقشايدان بوئىرلەر ،
 توركلارك تارىخ مەدنىتەدە كى ترقىلرىنى و صنعتەدە كى بو كىكلەكلرىنى كوسترمىكەندە اولدىغىندىن
 بزدە بر حس افتخار اوياندىرمىكەندە . يازىق كە بولر ، محافظەسى ضمتتەدە ھنوز
 بر چارەبە توسل اولنە مەدەنىتەدە ، پك ياقىن بر زماندە بر طاش انقازىندىن عبارت قالەجق ،
 وبوانقاز قارشوشىندە باخصوص علم آدملىرى تأسفە نىكران اولەجقدر . خرابە
 بىكجىسى حسن چاوش سىكسانى متجاوز براختياردر . جىاتىنك يىكرىمىش سەنى
 بو خرابەبى بىكلە مەكلە كچىرمىشدر . بر « شىخ البلد » اطلاقە سزا اولان بواختيارك
 دىيادە اون ياشىندە كى اوغلندىن و خرابەبىندىن باشقە بر شىشى يوقدر . خرابەنك ھەر
 بر طاشنى ، موقعى ، كاشفى نەدەن ونە صورتلە چىقارلدىغى و شىمىدى موضوع
 بولدىغى مەكلە نەدەن كىتىرلدىكىنى بىلور ، آكلاتىر . خرابەنك جانلى بر رەھبىر اولان
 محترم اختىيارى ، بو وظيفە شىناس پىرى حرمتلە ياد ايدىم . تىياترو بىناسك بىندە كى

اینه الیوم اوفاق یرموزه در . اوفاق هیکلجککر ، آثار ترابیه ، سرمردن معمول
 کوچوک مذبح طاشلری ، هیکل ، باش ، بونلر هربری رافلرده دیزیلیدر .
 بونلرک برچوقلری مکرر اولدقلارندن خفریات محلنده تفریق ایدیلان بعض
 هیکل وتصاویری حاوی طاشلر ایله برابر از میر موزه سنه نقل ایدیله جکدر .
 خرابیهی درت ساعت قدر طولاشدقدن صوکره ینه سد اوزرنده کی قهوهیه
 دوندک ، بارکیرلریمزه حاضر ایدی . خرابهده کوریله میان بعض جهتلری عودتمزه
 تعلیقاً قهوهده کی احبابلریتمزه وداعلشدق . بارکیر اوزرنده کندیمه پک کوومنه -
 مدیکم ایچون اک اوصولنی انتخاب ایتشدم . کونشک شدتیده زائل اولمشدی -
 یویلجه یولمزه قویولدق .

مابعدی وار

مبارک غالب